

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (първи състав)

15 юли 2004 година*

По дело C-365/02,

с предмет преюдициално запитване, отправено до Съда, съгласно член 234 ЕО, от Korkein hallinto-oikeus (Финландия), в производството, висящо пред този съд между

Marie Lindfors

относно тълкуването на член 1 от Директива 83/183/ЕИО на Съвета от 28 март 1983 г. за освобождаване от данъчно облагане при окончателен внос на имуществото на физически лица от една от държавите-членки (ОВ L 105, стр. 64),

СЪДЪТ (първи състав,)

в състав: г-н P. Jann, председател на състав, г-н A. Rosas и г-н S. von Bahr, г-жа R. Silva de Lapuerta и г-н K. Lenaerts (докладчик), съдии,

генерален адвокат: г-жа C. Stix-Hackl,

секретар: г-н H. von Holstein, заместник-секретар,

като взе предвид становищата, представени:

- за г-жа Lindfors, от г-н P. Snell, oikeustieteen kandidaatti,
- за финландското правителство, от г-жа T. Rynnä, в качеството на представител,
- за датското правителство, от г-н J. Bering Liisberg, в качеството на представител,
- за гръцкото правителство, от г-н P. Panagiotounakos, г-н D. Kalogiros и г-н P. Mylonopoulos, в качеството на представители,
- за Комисията на Европейските общности, от г-н R. Lyal и г-н I. Koskinen, в качеството на представители,

след като изслуша становището на генералния адвокат, представено по време на съдебното заседание от 4 март 2004 г.

постанови настоящото

Решение

* Език на производството: фински.

1. С Определение от 10 октомври 2002 г., постъпило в Съда на 14 октомври 2002 г., *Korkein hallinto-oikeus* (Върховен административен съд) отправя съгласно член 234 ЕО, преюдициално запитване относно тълкуването на член 1 от Директива 83/183/ЕИО на Съвета от 28 март 1983 г. за освобождаване от данъчно облагане при окончателен внос на имуществото на физически лица от една от държавите-членки (ОВ L 105, стр. 64).

2. Запитването е направено в рамките на производство между г-жа Lindfors и финландските власти по повод данъка върху превозните средства, предвиден от финландското законодателство, което се прилага спрямо нея вследствие преместването на постоянното ѝ местопребиваване във Финландия.

Правна уредба

Съответните разпоредби от Директива 83/183

3. Член 1 от Директива 83/183 предвижда:

„1. При условията и в случаите, определени по-долу, всяка държава-членка предоставя освобождаване по отношение на лично имущество, внесено за постоянно от физически лица от друга държава-членка, от данък върху оборота, акцизен данък и други данъци върху потреблението, които обикновено се дължат за такова имущество.

2. Разпоредбите на настоящата директива не се прилагат по отношение на специфични и/или периодични данъци и такси, свързани с използването на такова имущество в страната, като например такси за регистрацията на моторни превозни средства; пътни данъци и такси за телевизори.”

Финландското законодателство

4. Съответните национални разпоредби се съдържат в *Autoverolaki* (1482/1994) (Закон за данъка върху превозните средства) от 29 декември 1994 г. в редакцията му, приложима през 1999 г. (наричан по-нататък „Закон за данъка върху превозните средства”).

5. Член 1, алинея 1 от Закона за данъка върху превозните средства предвижда, че този данък (или „*autovero*”) се „заплаща на държавата (...) преди регистрацията или пускането в употреба във Финландия на личните превозни средства”.

6. Съгласно член 2 от този закон, „под пускане в употреба във Финландия се разбира пускането в движение на превозното средство на територията на Финландия дори и когато то не е регистрирано в страната”. Тази разпоредба предвижда също така: „Не се счита за действие, което подлежи на облагане, използването на превозно средство, регистрирано в държава - различна от Финландия, внесено в страната при условията на временен внос от частно лице с постоянно местопребиваване в държава, различна от Финландия за

негови собствени нужди и предназначено единствено за негово лично ползване за период не по-дълъг от 6 месеца (...)

7. Съгласно член 4, алинея 1 от същия закон „данъчно задълженото лице за данъка върху превозните средства е вносителят на превозното средство или производителят, ако то е произведено във Финландия”. Освен това, член 5 от същия закон уточнява, че „данъчно задълженото лице, което дължи данък върху превозните средства е длъжно да заплати и данък върху добавената стойност, определен въз основа на данъка върху превозните средства”.

8. Към момента на възникване на обстоятелствата, предизвикали главното производство, член 6, алинея 1 от Закона за данъка върху превозните средства предвижда, че:

„Дължимият данък се равнява на облагаемата стойност на превозното средство, намалена с 4 600 FIM. Независимо от това обаче, размерът на данъка е винаги равен най-малко на 50 % от облагаемата стойност на превозното средство.”

9. Съгласно член 7, алинея 1 от този закон при внос на употребявано превозно средство, последното се облага със същия данък както и ново превозно средство, като данъкът все пак се намалява според пропорционална таблица, която отчита периода (изчислен в брой месеци), през който превозното средство е било използвано.

10. В съответствие с член 25, алинея 1 от същия закон „за подлежащо на облагане превозно средство, което е собственост на домакинство и е внесено при преместване на постоянното местопребиваване във Финландия се предоставя данъчно облекчение, което не надвишава 80 000 FIM”, ако условията, предвидени от тази разпоредба, са налице.

Спорът по главното производство и преюдициалния въпрос

11. След пребиваване в други държави-членки г-жа Lindfors се установява постоянно във Финландия и при преместването на постоянното си местопребиваване, на 4 август 1999 г. внася в страната личното си превозно средство, част от личното ѝ имущество, пуснато в движение в Нидерландия през 1995 г., след като го е закупила в Германия.

12. С данък от 4 август 1999 г. Hangon tullikamari (митническото бюро в Hango) (Финландия), предоставя на г-жа Lindfors данъчно облекчение в размер на 80 000 FIM и определя дължимия от нея autovero на 16 556 FIM, към който се добавя и данък върху добавената стойност в размер на 3 642 FIM, или общо 20 198 FIM (около 3 400 EUR).

13. Г-жа Lindfors подава жалба срещу това решение пред Helsingin hallinto-oikeus (административен съд на Хелзинки) (Финландия). Тя счита, че всъщност autovero представлява данък върху потреблението, чието удържане е забранено по силата на член 1, параграф 1 от Директива 83/183.

14. Тази жалба е отхвърлена. Helsingin hallinto-oikeus приема, че autovero, като данък, свързан с регистрацията или пускането в употреба на превозно средство във Финландия, следва да се счита за специфичен данък, свързан с използването на имущество в страната по смисъла на член 1, параграф 2 от Директива 83/183, като този данък не попада в обхвата на тази директива.

15. Г-жа Lindfors иска от Korkein hallinto-oikeus разрешение да подаде жалба срещу решението на Helsingin hallinto-oikeus.

16. Korkein hallinto-oikeus решава да спре производството по делото и да постави на Съда следния преюдициален въпрос:

„Следва ли член 1 от Директива 83/183 (...) да се тълкува в смисъл, че данъкът върху превозните средства (autovero) по смисъла на Закона за данъка върху превозните средства (autoverolaki), събиран за превозно средство, внесено във Финландия от друга държава-членка при преместване на постоянното местопребиваване е данък върху потреблението по смисъла на член 1, параграф 1 от Директивата или е такса или специфичен данък, свързан с използването на това имущество в страната по смисъла на член 1, параграф 2?”

По преюдициалния въпрос

Предварителни бележки

17. В Решението си от 19 септември 2002 г. по дело Tulliasiamies и Siilin (C-101/00, Recueil стр. I-7487, точки 61 и 80), Съдът вече се е произнесъл, че autovero представлява вътрешен дискриминационен данък и е забранен от член 90 ЕО доколкото размерът на същия данък върху употребявани вносни леки автомобили надхвърля размера на остатъчния данък, включен в стойността на същия употребяван лек автомобил, който вече е регистриран на територията на Финландия.

18. Преюдициалният въпрос се отнася единствено до законосъобразността на облагането с данък като autovero - независимо от начина на изчисляването му или от неговия размер - при преместване на постоянното местопребиваване от една държава-членка в друга.

Становища, представени на Съда

19. Г-жа Lindfors поддържа, че autovero е данък върху потреблението, който се удържа при вноса на лек автомобил на територията на Финландия. При такъв данък следва да се ползва освобождаването, предвидено в член 1, параграф 1 от Директива 83/183.

20. Обстоятелството, че autovero е данък върху потреблението по смисъла на тази разпоредба, според г-жа Lindfors, се установява не само от характерните особености на този данък, но е и опосредствано от обхвата на Директива 83/182/ЕИО на Съвета от 28 март 1983 г. за освобождаване от данъчно облагане в Общността при временен внос на някои превозни средства от една

държава-членка в друга (ОВ L 105, стр. 59), както и от предложението 98/С 108/12 за Директива на Съвета за уреждане на данъчното третиране на личните моторни превозни средства, прехвърлени окончателно в друга държава-членка при преместване на местопребиваването или временно използвани в държава-членка, различна от тази, в която са регистрирани (ОВ 1998 г., С 108, стр. 75, и - изменено предложение - ОВ 1999 г., С 145, стр. 6).

21. Финландското, датското и гръцкото правителство посочват, че *autovego* не може да бъде приравнен на данък, който обикновено се дължи при окончателен внос от частно лице на лично имущество, с произход от друга държава-членка по смисъла на член 1, параграф 1 от Директива 83/183. Всъщност решаващото обстоятелство за удържане на този данък, е използването на лекия автомобил по обществени пътища във Финландия, дори ако обикновено този данък се събира при регистрацията. Във всички случаи обаче, като специфичен данък, свързан с използването или регистрацията, *autovego* е изрично изключен от обхвата на същата директива по силата на член 1, параграф 2 от нея.

22. Комисията подчертава, че член 1, параграф 2 от Директива 83/183 изключва от обхвата си „таксите, които се събират при регистрацията на леките автомобили”. За разлика от данъците, които имат за цел да допринесат за финансирането на публичната администрация, „таксите” представляват плащане в замяна на услуги, предоставяни от публичната власт. Според Комисията, *autovego* не е „такса”, събирана при регистрацията, а данък върху потреблението, чието събиране е забранено от параграф 1 от този член при преместване на местопребиваването. Тази забрана се отнася до данъците, при които данъчното събитие е вноса на имущество при преместване на местопребиваване.

23. Комисията поддържа, че данъкът вече е събран при регистрацията на лекия автомобил и при пускането му в употреба в държавата по произход. Свободното движение би било засегнато, ако държавата-членка по местоназначение може отново да извърши облагане на същото основание. Всъщност, би следвало разпоредбите от Директива 83/183 да се тълкуват в светлината на основното право - свобода на движение, прогласено в член 18 ЕО в полза на гражданите на Съюза.

Отговор на Съда

24. Първо следва да се прецени дали, както твърдят г-жа Lindfors и Комисията, *autovego* попада в обхвата на член 1, параграф 1 от Директива 83/183. В тази връзка следва да се подчертае, че само по себе си наименованието на данъка в националното право не е решаващо за преценката дали този данък е посочен в тази разпоредба.

25. При тълкуването на член 1 във връзка с член 2 от Закона за данъка върху превозните средства се вижда, че *autovego* се дължи преди регистрацията или пускане в движение на личен автомобил във Финландия. От делото, и по-точно от член 2 от този закон, както и от становищата на финландското правителство и на г-жа Lindfors следва, че освен в случаите на временен внос,

използването на лекия автомобил по финландската пътна мрежа води до облагане с този данък. Така, това правителство обяснява, че решаващото обстоятелство за удържането на *autovego* е фактът, че лекият автомобил се използва за движение, макар и обикновено данъкът да се удържа при регистрацията. Освен това, г-жа Lindfors потвърждава, че законът за данъка върху превозните средства се основава на принципа, че всяко използване на лекия автомобил, колкото и незначително да е, води до удържане на данъка.

26. При тези обстоятелства, данък като *autovego* не следва да се счита за облагане, свързано с вноса, който попада в обхвата на освобождаването, предвидено в член 1, параграф 1 от Директива 83/183. Всъщност, данъчното събитие при този данък е използването на лек автомобил на територията на Финландия, което не е непременно свързано с вноса (вж., в този смисъл, Решение от 29 април 2004 г. по дело Weigel, C-387/01, точка 47).

27. Оттук следва, че данък, който има характерните особености на *autovego*, не попада в обхвата на данъчното освобождаване, предвидено в член 1, параграф 1 от Директива 83/183.

28. Този извод се потвърждава от член 1, параграф 2 от Директива 83/183. Всъщност, след като *autovego* се дължи поради използването на лек автомобил във Финландия, данъци като този по главното производство, представляват „специфични данъци, свързани с използването на (...) имущество в страната” по смисъла на същата разпоредба.

29. Г-жа Lindfors не би могла да основе доводите си на обхвата от Директива 83/182 относно освобождаване от данъчно облагане при временен внос на някои превозни средства. Всъщност, обстоятелството, че в съответствие с член 1 от същата директива, гражданин на Съюза, който временно внася лек автомобил във Финландия се освобождава от *autovego* не позволява да се направи изводът, че този данък се обхваща от освобождаването от данъчно облагане, предвидено в Директива 83/183, което се отнася до окончателния внос на леки автомобили.

30. Предложението за директива 98/С 108/12 не позволява да се тълкува Директива 83/183 по начина, по който правят това г-жа Lindfors и Комисията. Напротив, от четвъртото, петото и седмото съображение от преамбюла на това предложение следва, че приемането на директива, която забранява на държавите-членки да прилагат, така както предвижда член 1 от предложението „акцизи, данъци при регистрация на леки автомобили, (или) други данъци върху потреблението (...) върху лични моторни превозни средства, регистрирани в друга държава-членка и внесени постоянно на нейната територия при преместване на обичайното местопребиваване на частно лице” е станало необходимо именно поради недостатъчната уредба, която се съдържа в тази директива, както подчертава в заключението си генералния адвокат Tizzano по делото Weigel (Решение посочено по-горе, точка 52).

31. Разбира се, както подчертава Комисията, *autovego* би могъл да повлияе по отрицателен начин върху вземането на решение от гражданите на Съюза да

упражняват правото си на свобода на придвижване, така както е прогласено именно в член 18 ЕО.

32. Въпреки че от формална гледна точка, препращащата юрисдикция е ограничила запитването си до тълкуването на член 1 от Директива 83/183, това обстоятелство не представлява пречка Съдът да предостави на националната юрисдикция всички елементи от тълкуването на правото на Общността, които биха могли да послужат при решаването на делото, с което е сезирана, независимо от това дали същата юрисдикция ги е посочила при формулиране на запитването си (вж. в този смисъл, Решение от 12 декември 1990 г. по дело SARPP, C-241/89, Recueil стр. I-4695, точка 8; Решение от 2 февруари 1994 г. по дело Verband Sozialer Wettbewerb, известно като „Clinique”, C-315/92, Recueil стр. I-317, точка 7; Решение от 4 март 1999 г. по дело Consorzio per la tutela del formaggio Gorgonzola, C-87/97, Recueil стр. I-1301, точка 16, и Решение по дело Weigel, посочено по-горе, точка 44).

33. Следователно има основание да се изследва действието на член 18 ЕО, за да може препращащата юрисдикция да прецени дали прилагането на *autovero*, в случай като този по главното производство, е в съответствие с изискванията, които следват от тази разпоредба.

34. По този повод, вече е прието, че Договорът ЕО не гарантира на гражданин на Съюза, че прехвърлянето на дейността му в държава-членка различна от тази, в която дотогава е пребивавал, няма да повлияе върху данъчното облагане. Като се имат предвид различията в законодателствата на държавите-членки в тази област, такова прехвърляне може според случая да бъде повече или по-малко изгодно или неизгодно за гражданина от гледна точка на непреките данъци. От тук следва, че по принцип евентуален неблагоприятен ефект по отношение на условията, при които този гражданин е упражнявал дейността си преди прехвърлянето, не противоречи на член 18 ЕО, стига обаче, съответното законодателство да не поставя този гражданин в по-неблагоприятно положение в сравнение с тези, които вече са били субекти на такова данъчно облагане (вж. Решение по делото Weigel, посочено по-горе, точка 55).

35. От преписката по делото се установява, че Законът за данъка върху превозните средства предвижда в член 25, параграф 1 данъчно облекчение, което не надхвърля 80 000 FIM (13 455 EUR) именно за гражданите на Съюза, които упражняват правото си на свобода на движение при преместване на постоянното местопребиваване във Финландия. Препращащата юрисдикция ще трябва да провери дали прилагането на тази разпоредба и евентуално на други разпоредби от националното право може да гарантира, че що се отнася до въпросния данък, г-жа Lindfors не е поставена в по-неблагоприятно положение от това на гражданите, които са пребивавали постоянно във Финландия. Ако препращащата юрисдикция констатира, че е налице такова по-неблагоприятно положение, тя ще трябва да проучи дали тази разлика в третирането е обоснована от обективни причини, които не зависят от постоянното местопребиваване на заинтересуваните лица и дали те съответстват на законно поставената от националното право цел (вж.

Решение от 11 юли 2002 г. по дело D'Hoop, C-224/98, Recueil стр. I-6191, точка 36).

36. С оглед всички изложени по-горе съображения, на поставения въпрос трябва да се отговори, както следва:

Член 1 от Директива 83/183 трябва да се тълкува в смисъл, че същият не е пречка при преместване на постоянното местопребиваване на собственика на лек автомобил от държава-членка в друга държава-членка, данък като този, предвиден в Закона за данъка върху превозните средства да бъде удържан преди регистрацията или преди пускането в движение на лекия автомобил в държавата-членка, в която се премества постоянното местопребиваване. Независимо от това, предвид изискванията от член 18 ЕО, преpraщачата юрисдикция ще трябва да провери дали прилагането на националното право може да гарантира, че от гледна точка на този данък, този собственик не е поставен в по-неблагоприятно положение от това на гражданите, които са пребивавали постоянно в тази държава-членка и ако има такава разлика в третирането, дали тя е оправдана от обективни съображения, които не зависят от местопребиваването на заинтересуваните лица и са пропорционални на преследваната от националното право цел.

По съдебните разноски

37. Разходите, направени от финландското, датското и гръцкото правителство, както и от Комисията за представяне на становища пред Съда, не подлежат на възстановяване. С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред преpraщачата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски.

По изложените съображения,

като се произнася по въпроса, отправен от Korkein hallinto-oikeus, с Определение от 10 октомври 2002 г.,

Съдът (първи състав), реши:

Член 1 от Директива 83/183 трябва да се тълкува в смисъл, че същият не е пречка при преместване на постоянното местопребиваване на собственика на лек автомобил от държава-членка в друга държава-членка, данък като този, предвиден в Закона за данъка върху превозните средства да бъде удържан преди регистрацията или преди пускането в движение на лекия автомобил в държавата-членка, в която се премества постоянното местопребиваване. Независимо от това, предвид изискванията от член 18 ЕО, преpraщачата юрисдикция ще трябва да провери дали прилагането на националното право може да гарантира, че от гледна точка на този данък, този собственик не е поставен в по-неблагоприятно положение от това на гражданите, които са пребивавали постоянно в тази държава-членка и ако има такава разлика в третирането, дали тя е оправдана от обективни съображения, които не

зависят от местопребиваването на заинтересуваните лица и са пропорционални на преследваната от националното право цел.

Подписи

Произнесено в открито съдебно заседание в Люксембург на 15 юли 2004 година.

Подписи